

A gyakori gyerekkori hasfájás összefügghet stresszel és zaklatással

Sok szülő megnyugszik, amikor gyermeke visszatérő hasfájásáról kiderül, hogy nincs mögötte szervi baj. A Semmelweis Egyetem kutatóinak az International Journal of Pediatrics című folyóiratban megjelent [tanulmánya](#) szerint azonban ilyenkor érdemes néhány kérdést feltenni: érez a gyermek fájdalmat máshol is? Legalább egy éve fennáll a fájdalom? Ha bármelyik kérdésre igen a válasz, az figyelmeztető jel lehet.

A Semmelweis Egyetem kutatói egy országos, reprezentatív vizsgálatban 522, 11 és 18 év közötti magyar iskolás adatait elemezték. Eredményeik szerint a funkcionális hasi fájdalomzavarral – vagyis olyan visszatérő vagy tartós hasfájással, amelyet nem magyaráz szervi betegség – élő serdülőknél a hasfájás gyakran más fájdalomakkal is együtt jelentkezik. Az érintettek 80,6 százaléka legalább két testtájon érzett fájdalmat, 54,8 százalékuk pedig nem a hasat jelölte meg elsődleges fájdalomhelynek: leggyakrabban fejfájást, ízületi vagy hátfájást említettek. A panaszok több mint felüknél legalább egy éve fennálltak.

A kutatók szerint a folyamatot elindíthatja például egy fertőzés vagy gyulladás. Ha azonban a fájdalom tartósan fennáll, és ehhez stressz, szorongás vagy más pszichés terhelés is társul, a fájdalomérző rendszer fokozatosan túlérzékennyé válhat, és akkor is ebben az állapotban maradhat, amikor az eredeti kiváltó ok már megszűnt. Ilyenkor egyre kisebb inger is elég a fájdalom kiváltásához, idővel pedig már olyan hétköznapi testi folyamatok (például az étkezést követően meginduló emésztés) is fájdalmasnak érződhetnek, amelyek normális esetben nem okoznának panaszt. Ez magyarázhatja azt is, hogy a fájdalom miért válhat tartóssá, és miért jelenhet meg több testtájon is.

„Ha egy iskolás gyermeknek fáj a hasa, akkor érdemes lehet mélyebbre ásni és megnézni, hogy van-e esetleg máshol is fájdalma. Mert ha van, akkor felmerül, hogy a fájdalom nem egy szervi probléma tünete, hanem egy összetett fájdalombetegség része. Még akkor is, ha régebben diagnosztizáltak nála valamilyen szervi problémát, például lisztérzékenységet vagy Crohn-betegséget, mert nem biztos, hogy még mindig az okozza a panaszokat” – mondja dr. Major János, a tanulmány első szerzője, a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézetének adjunktusa, a Bethesda Gyermekkórház Fájdalomkezelő Centrumának vezetője.

A funkcionális hasi fájdalomzavarral élő fiatalok között többen érezték úgy, hogy túl sok a számonkérés, nincs elég nyugalom az osztályteremben, vagy igazságtalanul bánnak velük a tanárok. Gyakoribb volt körükben az iskolatársak általi kirekesztés és bántalmazás is.

A kutatók azt is megvizsgálták, milyen az érintett gyermekek életminősége. Nemcsak a fizikai állapotot nézték, hanem az érzelmi jóllétet, a társas kapcsolatokat és az iskolai mindennapokat is. Az érzelmi jóllétet mérő kérdések többek között a félelemre, szomorúságra, dühre, alvási problémákra és aggodalmakra vonatkoztak. A társas területen azt vizsgálták, hogyan boldogul a gyerek a kortársaival, például kirekesztik vagy csúfolják-e, illetve mennyire tud beilleszkedni köztük. Az iskolai működésnél pedig egyebek között azt nézték, mennyire tud figyelni és lépést tartani a tananyaggal, illetve mennyit hiányzik rosszullet vagy orvosi vizsgálatok miatt.

A tanulmány szerint a funkcionális hasi fájdalomzavarral élő serdülők minden vizsgált területen

rosszabb eredményt értek el, 14,5 százalékuknál pedig az összesített életminőség már klinikailag kirívóan alacsony volt. A verbális zaklatás – például a csúfolás, gúnyolódás vagy sértegetés – szintén összefüggött azzal, hogy valaki ebbe a súlyosan érintett csoportba tartozott. Az érintettek emellett több iskolai napot hagytak ki, és körükben gyakoribb volt a rendszeres fájdalomcsillapító-használat.

A kutatók ezért hangsúlyozzák: a panaszt érdemes komolyan venni, mert a háttérben álló okok kezelés nélkül nem feltétlenül szűnnek meg maguktól, a fájdalom pedig hosszú távon akár felnőttkorban is fennmaradhat, jelentősen rontva az életminőséget és a mindennapi működést. A tartós, súlyos fájdalom hosszabb távon az egészségügyi ellátórendszer jelentős terheléséhez, a munkaerőpiacról való kieséshez és súlyos esetben akár korai rokkantsághoz is vezethet.

„A szülők gyakran elbagatellizálják a problémát és azt mondják, majd elmúlik, kinövi a gyerek. A gond az, hogy azok a tényezők, amelyek a fájdalmat kiváltják vagy fenntartják, nem feltétlenül szűnnek meg maguktól” – mondja dr. Ádám Szilvia, a tanulmány utolsó szerzője, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központjának docense.

A probléma megfelelő segítséggel eredményesen kezelhető: olykor már egy iskolaváltás vagy egy rövid pszichoterápia is sokat használ, a gyerekkorban megkezdett fájdalomterápiás kezelés pedig csökkentheti annak esélyét, hogy a fájdalom tartósan fennmaradjon vagy felnőttkorban is visszatérjen.

Sajtókapcsolat:

- +36 20 670 1574
- hirek@semmelweis.hu

Eredeti tartalom: Semmelweis Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=33585>